

Det talte ord er gældende.

Kære medborgere.

Godt nytår.

Jeg håber, at I er kommet godt ind i det nye år, og at julen har givet jer tid til ro, nærvær og varme. For mange af os er julen det øjeblik, hvor man sætter sig ned, ser på sin familie og sine nærmeste og tænker:

Det er det her, livet handler om.

Når man sidder omkring et bord, hvor duften af mad fylder rummet. Lyden af glade stemmer og børnenes latter. Hvor bedsteforældre fortæller historier om de gamle dage. Hvor sneen falder udenfor, så bliver man mindet om, at det der betyder mest her i livet er menneskene omkring os.

I aften vil jeg gerne sige tak. Tak for 2025. Tak for jeres indsats, jeres tålmodighed, jeres kritik, jeres håb og jeres styrke. Tak for alle de indsatser, som gør en forskel hver eneste dag.

Under højtiderne bliver savnet af familie, pårørende og venner mere nærværende, specielt dem som vi ikke kan være sammen med, især også dem der ikke længere er blandt os. Jeg sender min dybeste medfølelse til alle der har mistet deres kære. Jeg håber at I vil gemme de minder I har om dem i hjertet - og at de vil være en kilde til fortsat styrke.

I det forgangne år mistede vi tidligere formand for Naalakkersuisut, Hans Enoksen, som gennem mange år har gjort et stort arbejde for vort land. Jeg vil særskilt nævne den store indflydelse han har haft på os allesammen og hans store indsats på vores vegne. Jeg sender på vegne af Naalakkersuisut vores medfølelse til hans familie.

År 2025 vil blive husket i historien. For 2025 blev også et år, hvor verden igen rettede blikket mod os herhjemme. Den mangel på respekt og nedladdenhed der blev vist overfor vort land, har påvirket os allesammen. På initiativ af en enkelt person, blev vi også i år vidner til den største demonstration der nogensinde er set i vort land. Budskabet var, at vort land ikke bare kan annekteres og at vort land ikke er til salg. De seneste dages hændelser har desværre gjort, at vi har måttet gentage dette budskab. Grønland er vort land og det er os selv der skal bestemme vort lands fremtid. Respekt og tillid er betydningsfulde egenskaber som vi sætter højt og det er det budskab som alle der vil samarbejde med os, skal vide. Vi viste, at vi står sammen, når det gælder. Vi viste, at det er os der ejer vort land og at det er os der har ansvaret for det, vi vil altid understrege dette forhold, både i dag og også i fremtiden. Dette var også noget som man til fulde lagde mærke til ude i verden, og således også noget som rigtigt mange lande tilsluttede sig. Dette er en kilde til glæde, og det er også en markering over vor egen identitet.

Det var ikke bare en politisk begivenhed. Det var et billede på, hvem vi er som folk. Når vi står sammen, når vi hjælper hinanden og når vi lytter til hinanden, så kan vi mere, end vi selv tror.

Det er den styrke, der er fundamentet for vores nation. Vort land kan ikke annekteres, for det er os selv der skal bestemme og udbygge vores eget fundament.

I år 2025 så vi også den interesse og støtte mange lande viste os ude i verden. Jeg oplevede det tydeligt, da jeg stod i Europa-Parlamentet og talte til parlamentarikere fra hele Europa. Der sad mennesker, som repræsenterede mere end 400 millioner europæere. Jeg talte om nødvendigheden af samarbejde, om demokratiske værdier, om sikkerhed i Arktis og om vores ansvar som del af verdenssamfundet. Det blev fremhævet, at det ikke alene er en befolknings størrelse man skal tage udgangspunkt i, men at det drejer sig om et samarbejde omkring fælles værdier. Verden forandrer sig hurtigt, og det kræver, at vi fortsat er til stede, engagerede og tydelige netop ud fra vores værdier.

Vores forhold til Danmark er også en del af vores fælles fremtid. Det er et langt fællesskab, fyldt med både gode og svære kapitler. I 2025 fik kvinderne, der blev udsat for ufrivillige spiralindgreb, den undskyldning, de har ventet på i alt for mange år. Det var på tide. I forbindelse med undskyldningen får de ramte kvinder en erstatning, som de er berettiget til i løbet af det nye år. Og jeg håber, at den har bragt noget ro, selvom intet nogensinde kan gøre uretten usket.

I efteråret underskrev jeg på vegne af Naalakkersuisut en rammeaftale om et selv bærende Grønland med den danske statsminister. Aftalen dækker først og fremmest en styrkelse af muligheden for lægebehandling udenfor Grønland samt anlæg af en regional lufthavn og en dybtvandshavn.

Dækning af udgifterne og mulighederne i forbindelse med sundhedsbehandling udenfor Grønland vil lette arbejdet på sundhedsområdet og det videre udviklingsarbejde i selve Grønland og befolkningen vil kunne mærke en direkte og gradvis forskel i begyndelsen af det nye år.

Enhver mulighed kræver mod. Ikke kun det, vi skal også altid tro på at vi selv kan.

De nye tiltag er kun begyndelsen. I løbet af det nye år, samt i de kommende år, vil rammeaftalens resultater skabe rammerne for en udvikling og dermed være med til at bane vejen for resten af vort lands udvikling.

Alt for mange børn vokser op uden den tryghed, de har krav på. Alt for mange forældre står alene med problemer, der er tungere end hvad ét menneske kan bære. Alt for mange voksne kæmper i stilhed. Og når mennesker bærer smerten alene, bliver afstanden mellem os større.

Jeg vil gerne løfte vores rollemodeller frem. De mennesker, der midt i det svære alligevel finder styrken til at tage et skridt i en ny retning. Dem, der står op en morgen og siger: "I dag prøver jeg igen." Dem, der bryder mønstre, selv når det gør ondt. De mennesker fortjener vores respekt, vores støtte, vores opmuntring og vores fællesskab. For de viser os, at forandring er mulig.

Vores alkoholforbrug er faldet gennem flere år, og det skal vi anerkende. Det er et stort skridt. Men vi ved også, at vores måde at drikke på stadig skaber problemer i mange familier og vort alt for store forbrug af rusmidler skaber omsorgssvigt af børn og utryghed i

familielivet.

Alt for mange børn anbringes udenfor hjemmet. Det gør ondt at sige, men det gør endnu mere ondt at fortie det. At bede om hjælp er en styrke. En kæmpe stor styrke. Og at tage ansvar som forælder, selv når man står midt i det sværeste, er noget af det mest modige og kærlige, et menneske kan gøre.

Det er ikke en skam at sige højt. Det er vort fælles ansvar. Vi kan ændre det gennem omsorg, viden og ærlighed. Og med en kultur, hvor vi hjælper hinanden, før problemerne vokser sig store.

Selvstændighed fylder også meget i den offentlige debat. Selvstændighed er ikke blot et politisk spørgsmål. Det er et fælles håb og et ansvar vi som et samfund sammen må engagere os i og løfte. Men selvstændighed kræver også noget. Faktisk kræver det meget.

Det kræver stærke institutioner, en stærk økonomi, stærke virksomheder og ikke mindst stærke borgere. Vi har allerede vist at vi kan stå sammen, dog kræver det, at vi står på et solidt grundlag før vi opnår selvstændighed.

Jeg tror på, at vi kan nå dertil. Men vi skal bygge et fundament, der kan bære. Et fundament, hvor vi tager ansvar for økonomien, styrker vores uddannelser, udvikler vores erhvervsliv og respekterer vores kultur, vores sprog og vores sammenhold.

Selvstændighed kommer med en pris, og den pris skal vi være i stand til at betale. Derfor arbejder §21-kommissionen nu intensivt for at give os et ærligt og realistisk grundlag at træffe vores beslutninger på. Og at afslutningen af kommissionens arbejde skal udgøre fundamentet for, at vi alle i fællesskab kan videreføre det videre arbejde.

Turismen er et af de områder, hvor vi allerede ser udvikling. Når gæster fra hele verden kommer til vores land, bliver de mødt af vores natur, vores kultur og vores gæstfrihed. Men turismen er mere end flotte billeder. Den kan skabe arbejdspladser, vækst og nye muligheder. Samtidig stiller den krav til os. Hvis vi ikke planlægger klogt, kan vi komme til at belaste den natur og kulturarv, som netop gør os unikke.

Vi skal styrke de lokale virksomheder, så værdien bliver i lokalsamfundene. Vi skal uddanne flere inden for service, kulturformidling og naturvejledning, så gæsterne bliver mødt af kvalitet og lokal viden. Vi skal sikre, at vores traditioner og vores måde at leve på bliver en styrke i udviklingen og ikke noget, der bliver presset i baggrunden. Hvis vi gør det rigtigt, kan turismen både skabe økonomisk udvikling og styrker vores kultur, vores lokalsamfund og vores fællesskab.

Når det er sagt, så er det forsat sådan, at fiskeriet er og bliver rygraden i vores økonomi. Det er fundamentet under mange familier og mange bosteder, og det er et erhverv, der stiller store krav til både erfaring, mod og vilje. Jeg vil gerne sende en særlig tak til vores fiskere og fangere. Jer, der tager af sted, når andre sover. Jer, der møder havet og naturens kræfter hver eneste dag. Jer, der får vores vigtigste eksport til at hænge sammen. Det er jer der arbejder på moderne trawlere og jer der fisker med joller, der er med til at sikre, at vi får frisk og sund næring på bordet, og det er jer der bærer vores kultur og identitet videre. I gør en kæmpe forskel for vores land.

Men selvom fiskeriet også i fremtiden vil være vores vigtigste erhverv, så må vi ikke stå stille. Vi har brug for at udvikle nye erhverv og styrke dem, vi allerede har.

Naalakkersuisut arbejder på en erhvervsskattereform, som skal gøre det mere attraktivt at drive virksomhed herhjemme. Vi skal skabe rammer, der belønner initiativ og gør det lettere at investere og udvikle nye projekter. Vores økonomi bliver stærkere, når flere erhverv får mulighed for at blomstre. Og vores samfund bliver stærkere, når flere får mulighed for at skabe deres egen vej fremad.

Når jeg tænker på fremtiden, ser jeg et land, der står solidt på sin kultur, sit sprog og sin identitet. Et land, hvor vores børn vokser op med en klar viden om, at deres rødder er stærke, og at verden samtidig er åben for dem. Vi skal investere i uddannelser, så unge mennesker får muligheder både herhjemme og i udlandet. Vi skal skabe et samfund, hvor ingen føler sig udenfor, og hvor alle føler, at deres ressourcer og talenter er velkomne.

Jeg ved, at vores børn og unge har masser af drømme. Nogle drømmer om at blive fodboldspillere, musikere og skuespillere ligesom deres idoler. Andre drømmer om at blive pædagoger, fiskere, sygeplejersker, læger, håndværkere, piloter eller noget helt syvende.

Det vigtigste er ikke, hvad de drømmer om, men at de føler, at der er plads til deres drømme. At de føler, at deres land bakker dem op, og at deres fremtid kan findes både herhjemme og ude i verden.

Drømmene fortæller os noget vigtigt nemlig, at vores fremtid ikke kun er noget, vi planlægger, men er noget, som vi danner sammen.

Et emne, som fylder mere og mere, er tonen på sociale medier. Ord kan løfte mennesker, men de kan også gøre skade.

Mange af jer har skrevet til mig og fortalt, hvordan hårde ord online har påvirket jer. Vi må huske, at bag hver profil sidder et menneske. Og at vores børn ser alt, hvad vi gør. Jeg har mødt mennesker, der ikke længere vil blande sig i den offentlige debat, fordi de ikke orker de barske og brutale kommentarer. Sådan skal det ikke være. Vi må og skal være i stand til at behandle hinanden ordentligt og respektere, at andre har ret til at have en anden holdning end os selv.

Den gode debatkultur starter derhjemme. Og husk i den forbindelse, at vores børn gør som vi gør og ikke som vi siger. Husk derfor at være et godt eksempel.

Vi skal også turde tale om de sociale udfordringer, som berører os dybt. Vold. Misbrug. Mistrivsel. Det er ord, der gør ondt at sige højt, fordi de handler om rigtige mennesker og rigtige familier. Men vi er nødt til at tale om det, så vi kan passe på hinanden.

Når jeg ser frem mod 2026, er mit budskab klart.

Hvis vi ønsker udvikling, skal vi selv være en aktiv del af den.

Vi skal tage ansvar, og vi skal handle. Men vi skal gøre det sammen.

For vi er ét folk uanset om vi bor i nord, syd, øst eller vest. Og vores styrke er størst, når vi løfter i fællesskab.

Må 2026 blive et år med håb, muligheder og stærke fællesskaber.

Godt nytår.

